

Bruxelles, 4.6.2021.
C(2021) 2800 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 4.6.2021.

o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2021) 166 final} - {SWD(2021) 152 final} - {SWD(2021) 153 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

1.1. Opći kontekst i cilj

Europski zeleni plan nova je strategija rasta čiji je cilj preobraziti Europsku uniju u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom, bez neto emisija stakleničkih plinova u 2050., koje štiti okoliš i zdravlje Europljana i u kojem se gospodarski rast ostvaruje najučinkovitijim korištenjem prirodnih resursa. Njime se ujedno nastoji zaštititi, očuvati i poboljšati prirodni kapital Unije te zaštititi zdravlje i dobrobit građana od okolišnih rizika i utjecaja. Da bismo to postigli, trebamo klimatske i okolišne izazove pretvoriti u prilike.

Drugi Unijini prioriteti su izgradnja gospodarstva u interesu građana, jačanje njezina socijalnog tržišnog gospodarstva, doprinos njegovoj pripravnosti za budućnost i kapacitetu za stabilnost, zapošljavanje, rast i ulaganja. Ti su ciljevi osobito važni zbog socioekonomske štete uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 i oporavka koji treba biti održiv, uključiv i pravedan. Zato je važno da tranzicija prema održivijem gospodarskom razvoju bude pravedna i uključiva za sve.

Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Uredba o taksonomiji”) predložena je u okviru ranijeg Komisijina akcijskog plana za financiranje održivog rasta iz ožujka 2018., kojim je započela provedba ambiciozne i sveobuhvatne strategije održivog financiranja u cilju preusmjeravanja tokova kapitala tako da se pridonese održivom i uključivom rastu. Uredba o taksonomiji važan je pokretač rasta održivih ulaganja, a time i provedbe europskog zelenog plana kao dijela Unijina odgovora na klimatske i ekološke izazove. Njome se utvrđuju ujednačeni kriteriji za poduzeća i ulagatelje o ekonomskim djelatnostima koje se mogu smatrati okolišno održivima (odnosno djelatnostima koje znatno doprinose Unijinim okolišnim ciljevima, kao što su ublažavanje klimatskih promjena, a da pritom ne nanose štetu drugim okolišnim ciljevima) s ciljem povećanja transparentnosti i usklađenosti klasifikacije takvih djelatnosti te ograničenja rizika manipulativnog zelenog marketinga i fragmentacije na relevantnim tržištima. Ulagatelji mogu nastaviti ulagati kako žele jer Uredba o taksonomiji za njih ne implicira obvezu ulaganja samo u djelatnosti koje ispunjavaju specifične kriterije.

Zbog gospodarskih posljedica pandemije bolesti COVID-19 održivi je razvoj još važniji, kao i potrebno preusmjeravanje tokova kapitala prema održivim projektima ne bi li naša gospodarstva, poduzetnici i društva, uključujući naše zdravstvene sustave, bili otporniji na klimatske i okolišne šokove i rizike. Europski zeleni plan može biti osnova za snažan i održiv oporavak, a taksonomija EU-a može poslužiti kao instrument za promicanje uloge financijskih tržišta u ostvarenju takvog oporavka.

Uredbom o taksonomiji uvodi se okvir za taksonomiju EU-a s četiri uvjeta koje ekonomska djelatnost mora ispuniti da bi se smatrala okolišno održivom. Okolišno održiva djelatnost:

- i. mora znatno doprinositi jednom ili više od šest okolišnih ciljeva iz članka 9. Uredbe o taksonomiji u skladu s člancima od 10. do 16. te uredbe;
- ii. ne smije nanositi bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju iz članka 9. Uredbe o taksonomiji u skladu s člankom 17. te uredbe;

-

¹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

iii. mora se obavljati u skladu s minimalnim (socijalnim) zaštitnim mjerama iz članka 18. Uredbe o taksonomiji i

iv. mora ispunjavati kriterije tehničke provjere koje je Komisija utvrdila u delegiranim aktima u skladu s člankom 10. stavkom 3., člankom 11. stavkom 3., člankom 12. stavkom 2., člankom 13. stavkom 2., člankom 14. stavkom 2. ili člankom 15. stavkom 2. Uredbe o taksonomiji. U kriterijima tehničke provjere treba utvrditi zahtjeve uspješnosti za određenu ekonomsku djelatnost kojima se određuje pod kojim uvjetima i. djelatnost znatno doprinosi određenom okolišnom cilju i ii. ne nanosi bitnu štetu drugim ciljevima.

Ovom Delegiranom uredbom utvrđuju se kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se za određene ekonomske djelatnosti utvrđuje doprinose li znatno ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi klimatskim promjenama i nanose li bitnu štetu kojem drugom relevantnom okolišnom cilju.

U skladu s člankom 19. stavkom 5. Uredbe o taksonomiji, Komisija je dužna redovito preispitivati kriterije tehničke provjere iz stavka 1. i to barem svake tri godine za djelatnosti koje se u skladu s člankom 10. stavkom 2. smatraju prijelaznima te prema potrebi mijenjati ovu Delegiranu uredbu u skladu sa znanstvenim i tehnološkim dostignućima. Te će se izmjene temeljiti na informacijama od Platforme za održivo financiranje i iskustvu sudionika na financijskim tržištima s primjenom kriterija te učinka na usmjeravanje ulaganja u okolišno održive ekonomske djelatnosti.

1.2. Pravni kontekst

Ova Delegirana uredba temelji se na ovlastima iz članka 10. stavka 3. i članka 11. stavka 3. Uredbe o taksonomiji. Kriteriji tehničke provjere utvrđeni su u skladu sa zahtjevima iz članka 19. te uredbe.

U skladu s člankom 31. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ovom se Delegiranom uredbom u jednom aktu objedinjuju dvije povezane ovlasti iz Uredbe o taksonomiji, odnosno članak 10. stavak 3. o kriterijima tehničke provjere za ublažavanje klimatskih promjena i članak 11. stavak 3. o kriterijima tehničke provjere za prilagodbu klimatskim promjenama. Uredbom o taksonomiji propisano je da će Komisija delegirane akte o tim elementima donijeti do 31. prosinca 2020. Dodatne ovlasti za donošenje delegiranih akata u Uredbi o taksonomiji imaju različite rokove i provodit će se u kasnijoj fazi. Te se ovlasti odnose na kriterije tehničke provjere za preostale okolišne ciljeve i informacije koje poduzeća na koja se primjenjuje Direktiva o nefinancijskom izvješćivanju trebaju objaviti u svojim nefinancijskim izvješćima ili konsolidiranim nefinancijskim izvješćima o tome jesu li i u kojoj mjeri njihove aktivnosti usklađene s taksonomijom.

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

Ovaj se delegirani akt temelji na preporukama Komisijine tehničke stručne skupine za održivo financiranje osnovane 2018., koja okuplja dionike iz privatnog i javnog sektora. Zadaća tehničke stručne skupine bila je, među ostalim, pomoći Komisiji pri izradi taksonomije EU-a u skladu s njezinim zakonodavnim prijedlozima iz svibnja 2018. vodeći računa o ciljevima europskog zelenog plana.

Tehnička stručna skupina objavila je dvije privremene verzije svojih preporuka u izvješćima iz prosinca 2018. i lipnja 2019. Za oba je izvješća bio otvoren poziv na očitovanje i za prvo je zaprimljeno 257, a za drugo 830 odgovora. Tijekom svojeg mandata tehnička stručna skupina je u izradu preporuka za kriterije tehničke provjere za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama angažirala više od 200 dodatnih stručnjaka. Komisija je u

lipnju 2019. i ožujku 2020. organizirala i dva sastanka s dionicima da bi prikupila njihova mišljenja o izvješću tehničke stručne skupine.

Tehnička stručna skupina svoje je završno izvješće objavila 9. ožujka 2020.² Države članice mogle su se očitovati o konačnim preporukama tehničke stručne skupine na sastanku Stručne skupine država članica održanom u svibnju 2020., kojemu su prisustvovali i promatrači iz Europskog parlamenta.

Komisija je u ožujku 2020. objavila početnu procjenu učinka i zbog pandemije bolesti COVID-19. produljila rok za očitovanja do kraja travnja 2020. Sudjelovalo je ukupno 409 ispitanika.

U skladu s pravilima o boljoj regulativi, nacrt delegiranog akta objavljen je na portalu za bolju regulativu s rokom za očitovanje od četiri tjedna, od 20. studenoga do 18. prosinca 2020. Povratne informacije stigle su od 46 591 dionika³. O nacrtu delegiranog akta raspravljalo se i s Platformom za održivo financiranje na sastanku održanom 4. prosinca 2020. Nacrti delegiranih akata predstavljeni su i stručnjacima iz država članica i promatračima iz Europskog parlamenta, s kojima se o tim nacrtima razgovaralo na sastancima Stručne skupine država članica održanima 10. prosinca 2020. te 26. siječnja, 26. veljače i 24. ožujka 2021.

Općenito govoreći, brojni primljeni komentari potvrdili su važnost taksonomije kao korisnog instrumenta za usmjeravanje financiranja prema održivijim ekonomskim djelatnostima i ubrzanje tranzicije u skladu s europskim zelenim planom. Izražene su i neke dvojbe, u širokom rasponu od prijedloga za još ambicioznije i prijedloga za manje ambiciozne kriterije. Neki sudionici smatraju da kalibracija kriterija za razne djelatnosti nije dovoljno ambiciozna, a drugi da su neki kriteriji suviše ambiciozni, složeni ili usko definirani. Postavilo se i pitanje mogućih implikacija za dionike čije djelatnosti prema taksonomiji nisu okolišno održive. Mnogi su se fokusirali na iskoristivost kriterija i tehničkih objašnjenja.

Na temelju pažljive kalibracije primljenih komentara, u Delegiranoj uredbi ciljano su rekalibrirani neki kriteriji, a uvedena su i neka poboljšanja i izmjene. Odnose se na brojna tehnička objašnjenja i pojednostavnjenja kriterija, bolju usklađenost s postojećim sektorskim propisima, uključujući upućivanja na predstojeće revizije, i relevantnim nacionalnim zahtjevima zbog supsidijarnosti, kao i na bolju koherentnost definicija i opisa raznih djelatnosti, među ostalim onih koje su definirane kao prijelazne i omogućujuće.

Najviše se komentara odnosilo na energetske sektor, a potom na poljoprivredu i prijevoz. Brojni su se komentari odnosili i na kriterije za šumarstvo, prerađivačku industriju i zgrade. Cjelovit sažetak komentara i glavnih promjena u raznim sektorima sadržan je u Prilogu 2.10 procjene učinka priložene ovoj Delegiranoj uredbi.

Poljoprivreda

Odlučeno je da se ovom prilikom iz Delegirane uredbe izostave kriteriji za poljoprivredne djelatnosti u očekivanju daljnjeg napretka pregovora koji su u tijeku o zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP), ali i radi bolje usklađenosti s raznim instrumentima kako bi se ostvarile okolišne i klimatske ambicije europskog zelenog plana.

-

² Izvješće je dostupno na https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/2003_09-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy_en.pdf.

³ Svi primljeni komentari dostupni su na poveznici https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302-Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy/feedback?p_id=16015203.

Šumarstvo

Na temelju dostavljenih komentara unesene su izmjene kojima se smanjuju složenost i opterećenje osobito za mala šumarska gospodarstva, produljuju rokovi za dokazivanje klimatskih koristi od šumarstva, više oslanja na postojeće kriterije održivosti u skladu s preinačenom Direktivom o obnovljivoj energiji te objašnjavaju najvažniji koncepti kojima se osigurava znatan okolišni doprinos. U revizijama ove Delegirane uredbe vodit će se računa o budućim promjenama kriterija održivosti za šumarstvo.

Prerađivačka industrija

Komentari su se uglavnom odnosili na kriterije za proizvodnju željeza i čelika, aluminija, plastike, kemikalija i drugih niskougljičnih tehnologija. Nakon razmatranja su potvrđene referentne vrijednosti sustava trgovanja emisijskim jedinicama jer nema objektivnih alternativnih rješenja kojima bi se zajamčilo ostvarenje okolišne ambicije. U budućim revizijama kriterija ispitat će se trebaju li se kriteriji tehničke provjere temeljiti na drugim relevantnim standardima, imajući u vidu emisije tijekom životnog ciklusa i tehnološki napredak. Uvedena su usklađenja kojima se npr. bolje naglašavaju različiti proizvodni procesi i odvajaju distinktivne djelatnosti, proširuje opseg nekih djelatnosti, npr. revidiraju pragovi emisija za proizvodnju dušika, a u proizvodnji plastike i organskih kemikalija dopušta korištenje kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje iz održivih izvora.

Energetika

Zadržan je prag emisija tijekom životnog ciklusa od 100gCO₂e/kWh za sve sektore, osim ako ima jasnih dokaza da su relevantne tehnologije znatno ispod te razine. Bioenergija se više ne smatra prijelaznom, a kriteriji za bioenergiju bolje su usklađeni s primjenjivim propisima Unije, dok su kriteriji za hidroenergiju bolje prilagođeni kontekstu i bolje usklađeni s primjenjivim propisima Unije.

Prijevoz

Promjene su na temelju brojnih i vrlo različitih komentara uglavnom tehničke naravi. Na primjer, prijevoz elektrificiranom željeznicom i vlakovima s nultom stopom ispušnih plinova nije više definiran kao „prijelazna” djelatnost, prošireno je uključenje infrastrukture za unutarnje plovne putove u prilog o prilagodbi klimatskim promjenama, doradjeni su kriteriji nenanošenja bitne štete bioraznolikosti obavljanjem djelatnosti pomorskog prijevoza, a kriteriji za međugradski autobusni prijevoz prilagođeni su tako da bolje odražavaju njegovu ulogu u promjeni načina prijevoza.

Zgrade

Na temelju dostavljenih komentara, osobito o kupnji zgrada i njihovu vlasništvu, odlučeno je da se na temelju prijedloga tehničke stručne skupine za održivo financiranje uvrste i zgrade iz kategorije 15 % energetske najučinkovitijih zgrada na nacionalnoj ili regionalnoj ljestvici. Uvedene su i tehničke prilagodbe, npr. kriterija za potrošnju vode i opremu za energetske učinkovitost zgrada.

Horizontalno pitanje – primjena kriterija na temelju kojih se određuje što se smatra usklađenim s taksonomijom

Glavna se dvojba u komentarima odnosi na to kako i kada poslovni subjekti mogu svoje djelatnosti smatrati usklađenima s taksonomijom, što govori da treba objasniti kako okvir taksonomije i širi okvir održivog financiranja mogu omogućiti financiranje tranzicije poduzeća u različitim ishodišnim točkama, što je tema koja je dodatno obrađena u komunikaciji o Delegiranoj uredbi.

U članku 8. Uredbe o taksonomiji propisano je da poduzeća na koja se primjenjuje Direktiva o nefinancijskom izvješćivanju objavljuju informacije o tome kako su i u kojoj mjeri, prema kriterijima tehničke provjere, njihove djelatnosti povezane s okolišno održivim ekonomskim djelatnostima. U članku 8. stavku 2. navodi se da nefinancijska poduzeća osobito objavljuju udio svojeg prometa, kapitalnih (CAPEX) i operativnih (OPEX) rashoda koji se odnosi na djelatnosti obuhvaćene taksonomijom. Člankom 8. stavkom 4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt kojim se pobliže određuju sadržaj i prikaz informacija te metodologija objave informacija nefinancijskih poduzeća i definirati odgovarajuće i primjerene zahtjeve za informacije od financijskih poduzeća na koja se primjenjuje Direktiva o nefinancijskim izvješćima. Zato će se u budućem delegiranom aktu u skladu s člankom 8. stavkom 4. utvrditi kada i kako se relevantni promet i rashodi iz djelatnosti uključenih u ovu Delegiranu uredbu mogu smatrati usklađenima s taksonomijom. U nastavku je okvirno objašnjenje s nekoliko primjera, ali se sljedeće točke ne odnose na promjene kriterija tehničke provjere u ovoj Delegiranoj uredbi unesene nakon primljenih komentara.

Ako djelatnost ispunjava kriterije tehničke provjere iz ove Delegirane uredbe, poduzeće bi kao usklađene s taksonomijom trebalo moći iskazati promet i kapitalne (i neke operativne) rashode iz tih djelatnosti koji se odnose na proširenje tih djelatnosti i očuvanje njihove usklađenosti s taksonomijom. Prema tome, poduzeće bi kao usklađene s taksonomijom moglo iskazati promet ostvaren prodajom proizvoda ili usluga usklađenih s taksonomijom i rashode koji se odnose na očuvanje i/ili proširenje usluge ili proizvodnog procesa. Međutim, kad je riječ o okolišnom cilju prilagodbe klimatskim promjenama (osim za omogućujuće djelatnosti), trebalo bi iskazati samo rashode koji se odnose na prilagodbu klimatske otpornosti djelatnosti, ali ne i promet ostvaren obavljanjem te djelatnosti, osim ako se i ona smatra okolišno održivom zbog svojeg znatnog doprinosa nekom drugom okolišnom cilju. Naime, bilo bi obmanjujuće dopustiti iskazivanje prometa iz ukupne „prilagođene” djelatnosti bez dodatnih kriterija: nakon „znatnog doprinosa” prilagodbi djelatnosti (tj. nakon što je postala otporna na klimatske promjene), u većini slučajeva nije vjerojatno da bi se promet iz te djelatnosti (koja može, ali ne mora biti korisna za okoliš) smatrao zelenim. Tako bi se, na primjer, za proizvodni pogon koji ne ispunjava kriterije znatnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena, ali je obnovljen kako bi se poboljšala njegova otpornost na klimatske promjene, mogli iskazati rashodi koji se odnose na tu obnovu, ali ne i promet ostvaren obavljanjem djelatnosti proizvodnje, čak i nakon što je pogon postao otporan na klimatske promjene.

Nadalje, ako poduzeće koje obavlja djelatnost koja još ne ispunjava kriterije tehničke provjere za znatan doprinos izradi plan ulaganja kako bi se u određenom roku uskladilo s kriterijima, to bi poduzeće moglo rashode (CAPEX i relevantni OPEX) koji se odnose na planirana poboljšanja okolišne učinkovitosti djelatnosti iskazati kao usklađene s taksonomijom. Tako se poduzećima olakšava pouzdana komunikacija s ulagateljima i zajmodavcima o njihovim planovima za usklađenje s taksonomijom i omogućuje potvrda napora koje ulažu kako bi se postojeća okolišna učinkovitost djelatnosti podigla na razinu učinkovitosti utvrđenu na temelju kriterija iz taksonomije. No, sve dok djelatnost nije usklađena s kriterijima, promet iz te djelatnosti ne može se iskazati kao usklađen s taksonomijom. Takav bi se promet mogao iskazati tek nakon što djelatnost ispuni kriterije odnosno nakon uspješne provedbe plana. I poduzeća koja posluju u sektorima koji nisu obuhvaćeni taksonomijom mogla bi kao usklađene s taksonomijom iskazati svoje rashode za nabavu outputa iz drugih djelatnosti koje su usklađene s taksonomijom. Zato poduzeća čije djelatnosti nisu obuhvaćene taksonomijom mogu iskazati i objaviti kao usklađene s taksonomijom relevantne rashode za npr. nabavu i instalaciju solarnih ploča, energetske učinkovitih sustava grijanja ili energetske učinkovitih prozora od proizvođača čije djelatnosti ispunjavaju kriterije iz taksonomije.

3. PROCJENA UČINKA

Komisija je provela razmjernu procjenu učinka kao dopunu i prilog Delegiranoj uredbi. U procjeni učinka uzeta je u obzir činjenica da su ključne elemente taksonomije EU-a utvrdili Europski parlament i Vijeće u Uredbi o taksonomiji. Uredbom su, među ostalim, utvrđeni okolišni ciljevi, načela znatnog doprinosa i „nenanošenja bitne štete” te zahtjevi za kriterije tehničke provjere. Ti su zahtjevi okvir za diskrecijsko pravo Komisije pri izradi Delegirane uredbe.

U procjeni učinka detaljno je ispitan glavni tehnički doprinos za ovu Delegiranu uredbu, odnosno pripreme koje je obavila tehnička stručna skupina. U izvješću tehničke stručne skupine navedena je metodologija za odabir sektora i ekonomskih djelatnosti, kao i preporuke za kriterije tehničke provjere za 70 ekonomskih djelatnosti koje znatno doprinose ublažavanju klimatskih promjena i 68 ekonomskih djelatnosti koje znatno doprinose prilagodbi klimatskim promjenama. Završno izvješće sadržava i detaljne preporuke o korištenju oznaka NACE za klasifikaciju ekonomskih djelatnosti te upute poduzećima i sudionicima na financijskim tržištima za primjenu taksonomije EU-a.

Iako je u procjeni učinka zaključeno da bi Komisija općenito trebala slijediti preporuke tehničke stručne skupine, pridonijela je i zaključku da bi ova Delegirana uredba u nekim slučajevima trebala odstupiti od izvješća tehničke stručne skupine radi bolje usklađenosti sa zahtjevima za kriterije tehničke provjere utvrđenima u Uredbi o taksonomiji, posebno u članku 19. U procjeni učinka preporučeno je da se za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama uključe još neke djelatnosti kako bi se obuhvatilo više djelatnosti znatnog potencijala, a istovremeno očuvala koherentnost taksonomije EU-a. Neke djelatnosti iz izvješća tehničke stručne skupine, za koje još treba dovršiti složenu i detaljnu tehničku procjenu, nisu uključene u ovu Delegiranu uredbu.

Osim toga, analiza u priloženoj procjeni učinka pridonijela je utvrđivanju određenih kriterija za definiranje znatnog doprinosa nekih djelatnosti ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi klimatskim promjenama. Uvedene su i neke izmjene kriterija „nenanošenja bitne štete” u odnosu na preporuke tehničke stručne skupine radi upotrebljivosti i proporcionalnosti.

Preporuke tehničke stručne skupine o kriterijima tehničke provjere propisno su ocijenjene u izvješću o procjeni učinka usporedbom s detaljnim zahtjevima iz članka 19. Uredbe o taksonomiji. Konkretno, u analizi su zadržani kriteriji za koje se smatra da su u skladu s propisima EU-a, da odražavaju visoku razinu okolišne ambicije, promiču jednake uvjete i da ih gospodarski subjekti i ulagatelji mogu jednostavno primjenjivati.

Učinkovitost taksonomije EU-a ovisi o njezinoj prihvaćenosti među sudionicima na tržištu. Komisija je u okviru procjene učinka provela okvirnu analizu mogućih koristi i troškova predloženog pristupa, s naglaskom na kalibraciji kriterija tehničke provjere usporedbom sa zahtjevima iz Uredbe o taksonomiji. Ta kalibracija može utjecati na prihvaćenost ustrajavanjem na robusnim kriterijima tehničke provjere, na temelju kojih bi sudionici na tržištu mogli dobiti informacije relevantne za donošenje odluka o održivim ulaganjima. Stoga će bolja transparentnost i usklađenost koju omogućuju kriteriji iz taksonomije vjerojatno smanjiti troškove – ulagateljima za identifikaciju, a poduzećima za financiranje okolišno održivih djelatnosti. Izvjesno je da će povećanja tokova kapitala u okolišno održive djelatnosti donijeti koristi za okoliš i društvo i pridonijeti stvaranju čistijeg i zdravijeg životnog okruženja otpornijeg na klimatske promjene.

Delegirana uredba sama po sebi ne stvara nove troškove. No troškovi će nastati zbog zahtjeva iz Uredbe o taksonomiji, osobito zahtjeva za poduzeća obuhvaćena područjem primjene Direktive o nefinancijskom izvješćivanju i sudionike na financijskim tržištima koji se odnose

na prikupljanje i objavljivanje informacija o djelatnostima koje su relevantne za taksonomiju. To podrazumijeva i jednokratne i tekuće troškove za subjekte na koje se te odredbe odnose.

Procjena učinka je nakon prvog negativnog mišljenja ponovno dostavljena Odboru za nadzor regulative i dobila je njegovo pozitivno mišljenje sa zadržkama.

Odbor je izdao dva mišljenja na temelju kojih je izvješće u raznim aspektima poboljšano. Konkretno, za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama jasnije je objašnjena logika određivanja prioriteta i uvrštenja sektora i ekonomskih djelatnosti. Procjena kriterija tehničke provjere detaljnije je uspoređena sa zahtjevima iz Uredbe o taksonomiji i bolje je potkrijepljena analitička osnova za procjenu različitih pristupa utvrđivanju kriterija. Objašnjena su i odstupanja od preporuka tehničke stručne skupine i kako su preporučeni kriteriji tehničke provjere i naknadna odstupanja usklađeni sa zahtjevima iz Uredbe o taksonomiji. U izvješću o procjeni učinka iznesene su detaljnije procjene pokrivenosti gospodarstva taksonomijom EU-a. Uvrštena su detaljnija objašnjenja i primjeri primjene kriterija taksonomije i dorađen je okvir za praćenje i evaluaciju. Konkretno, predložen je mehanizam kojim bi se Platformi za održivo financiranje omogućilo da na stručan i odgovarajući način komentira dvojbe dionika o mogućim nenamjernim učincima taksonomije EU-a.

4. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

Pravo na donošenje delegiranih akata propisano je člankom 10. stavkom 3. i člankom 11. stavkom 3. Uredbe o taksonomiji.

Člankom 1. utvrđuju se kriteriji tehničke provjere za ublažavanje klimatskih promjena.

Člankom 2. utvrđuju se kriteriji tehničke provjere za prilagodbu klimatskim promjenama.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 4.6.2021.

o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088⁴, a posebno njezin članak 10. stavak 3. i članak 11. stavak 3.,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2020/852 uvodi se opći okvir na temelju kojeg se utvrđuje može li se ekonomska djelatnost smatrati okolišno održivom da bi se utvrdilo u kojoj je mjeri ulaganje okolišno održivo. Ta se uredba primjenjuje na mjere koje Unija ili države članice donesu kojima se za sudionike na financijskim tržištima ili izdavatelje utvrđuju zahtjevi koji se odnose na financijske proizvode ili korporativne obveznice koji su stavljani na raspolaganje kao okolišno održivi, na sudionike na financijskim tržištima koji stavljaju na raspolaganje financijske proizvode i na poduzeća koja su dužna objaviti nefinancijsko izvješće u skladu s člankom 19.a Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵ ili konsolidirano nefinancijsko izvješće u skladu s člankom 29.a te direktive. Gospodarski subjekti ili javna tijela koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EU) 2020/852 mogu je primjenjivati na dobrovoljnoj osnovi.
- (2) Člankom 10. stavkom 3. i člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) 2020/852 propisano je da Komisija donosi delegirane akte kojima se utvrđuju kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena odnosno prilagodbi klimatskim promjenama i za svaki relevantni okolišni cilj iz članka 9. te uredbe utvrđuje kriterije tehničke provjere na temelju kojih se određuje nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu nekom od tih okolišnih ciljeva.
- (3) U skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (h) Uredbe (EU) 2020/852 u kriterijima tehničke provjere uzima u obzir priroda i opseg ekonomske djelatnosti i sektor na koji se odnose te je li ekonomska djelatnost prijelazna djelatnost iz članka 10. stavka 2.

-

⁴ SL L 198, 22.6.2020., str. 13.

⁵ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

Uredbe (EU) 2020/852 ili omogućujuća djelatnost iz članka 16. te uredbe. Da bi kriteriji tehničke provjere učinkovito i uravnoteženo ispunili zahtjeve iz članka 19. Uredbe (EU) 2020/852, trebalo bi ih utvrditi kao kvantitativni prag ili minimalni zahtjev, kao relativno poboljšanje, skup kvalitativnih zahtjeva za učinkovitost, zahtjeve koji se temelje na procesu ili praksi ili kao precizan opis prirode same ekonomske djelatnosti ako ta djelatnost po svojoj prirodi može znatno doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena.

- (4) Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se utvrđuje doprinosi li znatno ekonomska djelatnost ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama trebali bi osigurati da ekonomska djelatnost pozitivno utječe ili smanjuje negativan utjecaj na određeni klimatski cilj. Ti kriteriji tehničke provjere trebali bi stoga upućivati na pragove ili razine učinkovitosti koje bi ekonomska djelatnost trebala dosegnuti da bi se smatralo da znatno doprinosi jednom od tih klimatskih ciljeva. Kriteriji tehničke provjere za „nenanošenje bitne štete” trebali bi osigurati da ekonomska djelatnost nema znatan negativan utjecaj na okoliš. Stoga bi tim kriterijima tehničke provjere trebalo utvrditi minimalne zahtjeve koje bi ekonomska djelatnost trebala ispuniti da bi se smatrala okolišno održivom.
- (5) Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se utvrđuje doprinosi li znatno ekonomska djelatnost ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i ne nanosi li znatnu štetu kojem drugom okolišnom cilju trebali bi se, ako je relevantno, temeljiti na postojećem Unijinu pravu, najboljim primjerima iz prakse, normama i metodologijama, te na uvriježenim standardima, praksama i metodologijama javnih tijela s ugledom u međunarodnoj zajednici. Ako za određeno područje politike objektivno nema održivih alternativnih rješenja, kriteriji tehničke provjere mogu se temeljiti i na općeprihvaćenim standardima tijela privatnog sektora s ugledom u međunarodnoj zajednici.
- (6) Da bi se osigurali jednaki uvjeti, na iste ekonomske djelatnosti trebalo bi primjenjivati iste kriterije tehničke provjere za svaki klimatski cilj. Stoga bi kriteriji tehničke provjere, ako je moguće, trebali slijediti klasifikaciju ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 uvedenu Uredbom (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁶. Da bi se poduzećima i sudionicima na financijskim tržištima olakšala identifikacija relevantnih ekonomskih djelatnosti za koje je potrebno utvrditi kriterije tehničke provjere, specifični opis ekonomske djelatnosti trebao bi uključivati i upućivanja na oznake NACE koje se zatim mogu povezati s tom djelatnošću. Treba znati da su ta upućivanja okvirna i da ne bi trebala imati prednost pred specifičnom definicijom djelatnosti sadržanom u njezinu opisu.
- (7) Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se utvrđuje doprinosi li znatno ekonomska djelatnost ublažavanju klimatskih promjena trebali bi odražavati potrebu da se izbjegne stvaranje emisija stakleničkih plinova, smanje takve emisije ili povećá uklanjanje stakleničkih plinova i dugoročno skladištenje ugljika. Stoga je primjereno najprije se fokusirati na ekonomske djelatnosti i sektore koji mogu najviše pridonijeti ostvarivanju tih ciljeva. Odabir tih ekonomskih djelatnosti i sektora trebao bi se temeljiti na njihovu udjelu u ukupnim emisijama stakleničkih plinova i dokazima o

-

⁶ Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).

njihovu potencijalnom doprinosu izbjegavanju stvaranja emisija stakleničkih plinova, smanjenju takvih emisija ili uklanjanju stakleničkih plinova u tim ili drugim djelatnostima.

- (8) Metodologija izračuna emisija stakleničkih plinova tijekom cijelog životnog ciklusa trebala bi biti pouzdana i široko primjenjiva i kao takva promicati usporedivost izračuna emisija stakleničkih plinova u sektorima i među sektorima. Stoga je primjeren zahtjev da se ista metodologija izračuna, ako je propisana, primjenjuje na sve djelatnosti, i da se istovremeno omogući dovoljna fleksibilnost za subjekte koji primjenjuju Uredbu (EU) 2020/852. Stoga je Preporuka Komisije 2013/179/EU korisna za izračun stakleničkih plinova tijekom cijelog životnog ciklusa, pri čemu se alternativno mogu primjenjivati norme ISO 14067 ili ISO 14064-1. Ako su alternativni općeprihvaćeni instrumenti ili norme osobito pogodni za točne i usporedive informacije o izračunu emisija stakleničkih plinova tijekom cijelog životnog ciklusa za određeni sektor, kao što su G-res instrument za hidroenergetski sektor i norma ES 203 199 Europskog instituta za telekomunikacijske norme (ETSI) za informacijsko-komunikacijski sektor, primjereno je takav instrument ili norme uključiti kao dodatnu alternativu za taj sektor.
- (9) Metodologija izračuna emisija stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa za djelatnosti u hidroenergetskom sektoru trebala bi odražavati specifičnosti tog sektora, uključujući nove metodologije modeliranja, znanstvene spoznaje i empirijska mjerenja iz spremnika vode u cijelom svijetu. Da bi se omogućilo točno izvješćivanje o neto utjecaju na emisije stakleničkih plinova za hidroenergetski sektor, primjereno je dopustiti primjenu instrumenta G-res, koji je javno dostupan bez naknade, a koji je Međunarodno udruženje za hidroenergiju razvilo u suradnji s UNESCO-om katedrom za globalne promjene u okolišu.
- (10) Metodologija izračuna emisija stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa za djelatnosti u informacijsko-komunikacijskom sektoru trebala bi odražavati specifičnosti tog sektora, osobito specijalizirane poslove i upute Europskog instituta za telekomunikacijske norme (ETSI) za provedbu procjena životnog ciklusa u informacijsko-komunikacijskom sektoru. Stoga je primjereno dopustiti primjenu ETSI-jeve norme ES 203 199 kao metodologije za točan izračun emisija stakleničkih plinova za taj sektor.
- (11) Kriteriji tehničke provjere za određene djelatnosti oslanjaju se na vrlo složene tehničke elemente pa za procjenu usklađenosti s tim kriterijima može biti potrebno stručno znanje i moguće je da je ulagatelji neće moći provesti. Da bi se ta procjena olakšala, usklađenost s tim kriterijima tehničke provjere trebala bi provjeriti neovisna treća strana.
- (12) Samim obavljanjem omogućujućih djelatnosti iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ne doprinosi se znatno ublažavanju klimatskih promjena. Takve su djelatnosti važne za dekarbonizaciju gospodarstva jer izravno omogućuju da se druge djelatnosti obavljaju okolišno učinkovito uz niske razine ugljika. Stoga je potrebno utvrditi kriterije tehničke provjere za te djelatnosti koje su bitne utoliko što ciljnim djelatnostima omogućuju da postanu niskougljične ili da dovedu do smanjenja emisija stakleničkih plinova. Ti kriteriji tehničke provjere trebali bi osigurati da se u djelatnosti koja ih ispunjava poštuju sigurnosne mjere iz članka 16. Uredbe (EU) 2020/852, osobito da djelatnost ne dovodi do vezanosti za imovinu i da znatno pozitivno utječe na okoliš.

- (13) Prijelazne ekonomske djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ne mogu se još zamijeniti tehnološki i ekonomski održivim niskougljičnim alternativnim djelatnostima, ali podupiru prelazak na klimatski neutralno gospodarstvo. Znatnim smanjenjem njihova aktualnog ugljičnog otiska te djelatnosti mogu biti iznimno važne za ublažavanje klimatskih promjena i pridonijeti postupnom smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima. Zato bi za te ekonomske djelatnosti koje imaju najveći potencijal za značajno smanjenje emisija stakleničkih plinova trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere ako rješenja s gotovo nulnim emisijama ugljika još nisu održiva ili ako postoje djelatnosti s takvim razinama emisija, ali njihovo obavljanje u širim razmjerima još nije praktično. Trebalo bi osigurati da se u djelatnosti koja ispunjava te kriterije tehničke provjere poštuju sigurnosne mjere iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852, osobito da njezine emisije stakleničkih plinova budu na razini najboljih rezultata iz tog sektora ili grane gospodarstva, da djelatnost ne ograničava razvoj i primjenu niskougljičnih alternativnih rješenja i ne dovodi do vezanosti za imovinu s visokim emisijama ugljika.
- (14) Utvrđivanje kriterija tehničke provjere za poljoprivredu trebalo bi odgoditi zbog pregovora u tijeku o zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP), ali i radi bolje usklađenosti s raznim instrumentima kako bi se ostvarile okolišne i klimatske ambicije europskog zelenog plana.
- (15) Zbog klimatskih promjena raste pritisak na šume, što nepovoljno utječe na druge ključne uzroke pritiska kao što su nametnici, bolesti, ekstremne vremenske prilike i šumski požari. Pritisak uzrokuje i napuštanje ruralnih područja, nebriga i fragmentacija uzrokovana prenamjenom zemljišta, intenzivnija eksploatacija zbog rastuće potražnje za drvom, šumskim proizvodima i energijom te razvoj infrastrukture, urbanizacija i gubitak zemljišta. Šume su istodobno iznimno važne za ostvarivanje ciljeva Unije koji se odnose na promjenu trenda gubitka bioraznolikosti, ambiciozno ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama, smanjenje i kontrolu rizika od katastrofa, osobito poplava, suša ili šumskih požara, te za promicanje kružnog biogospodarstva. Za klimatsku neutralnost i zdravo okruženje treba poboljšati kvalitetu i kvantitetu šumskih područja koja su najveći ponor ugljika u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva. Djelatnosti šumarstva mogu pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena povećanjem neto uklanjanja ugljikova dioksida, očuvanjem zaliha ugljika, materijalima i energijom iz obnovljivih izvora, dodatnim koristima za prilagodbu klimatskim promjenama, bioraznolikost, kružno gospodarstvo, održivu uporabu i zaštitu vodnih i morskih resursa te sprečavanje i kontrolu onečišćenja. Stoga bi trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere za djelatnosti pošumljavanja, obnove i očuvanja šuma te gospodarenja šumama. Ti bi kriteriji tehničke provjere trebali biti potpuno usklađeni s Unijinim ciljevima prilagodbe klimatskim promjenama, bioraznolikosti i kružnog gospodarstva.
- (16) Da bi se moglo mjeriti smanjenje emisija stakleničkih plinova i zalihe ugljika u šumskim ekosustavima, primjereno je da vlasnici šuma provode analizu klimatskih koristi. Radi proporcionalnosti i smanjenja administrativnog opterećenja osobito za male vlasnike šuma, šumska gospodarstva s manje od 13 hektara ne bi trebala provoditi analizu klimatskih koristi. Radi dodatnog smanjenja administrativnih troškova, manjim vlasnicima šuma bi trebalo dopustiti da svakih 10 godina provode grupnu procjenu s drugim gospodarstvima radi potvrde njihovih izračuna. Za procjenu raspona troškova te smanjenje troškova i opterećenja za mala šumska gospodarstva dostupni su besplatni modeli npr. Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (FAO), koji se temelje na podacima Međuvladina panela o klimatskim

promjenama (IPCC)⁷. Taj se model može prilagoditi različitim razinama analize, npr. specifičnim vrijednostima i detaljnim izračunom za velika gospodarstva, unaprijed utvrđenim vrijednostima i jednostavnijim izračunom za mala gospodarstva.

- (17) Postupajući u skladu s Komisijinim komunikacijama „Europski zeleni plan”⁸ od 11. prosinca 2019., „Strategija EU-a za biološku raznolikost do 2030.”⁹ od 20. svibnja 2020. i „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.: Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana”¹⁰ od 17. rujna 2020. te u skladu s Unijinim širim ciljevima bioraznolikosti i klimatske neutralnosti, komunikacijom Komisije „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama” od 24. veljače 2021.¹¹ i novom strategijom za šume planiranom u 2021., kriterije tehničke provjere za djelatnosti šumarstva trebalo bi u vrijeme donošenja delegiranog akta iz članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 dopuniti, preispitati i prema potrebi revidirati. Te bi kriterije tehničke provjere trebalo preispitati kako bi se pažljivije razmotrili postupci koji pogoduju bioraznolikosti, kao što je šumarstvo blisko prirodi, koji se tek razvijaju.
- (18) S obzirom na njihovu važnost za smanjenje emisija stakleničkih plinova i jačanje kopnenih ponora ugljika, obnova močvarnih zemljišta može znatno pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena, a može biti korisna i za prilagodbu klimatskim promjenama, među ostalim ublažavanjem učinaka klimatskih promjena, te pridonijeti smanjenju gubitka bioraznolikosti i očuvanju količina i kvalitete vode. Kako bi se osigurala usklađenost s europskim zelenim planom, Komunikacijom „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.” i Strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030., kriteriji tehničke provjere trebali bi obuhvaćati i obnovu močvarnih područja.
- (19) Prerađivačka industrija stvara oko 21 % izravnih emisija stakleničkih plinova u Uniji¹². Najveći je to izvor emisija stakleničkih plinova u Uniji i zato može imati ključnu ulogu u ublažavanju klimatskih promjena. Prerađivačka industrija istodobno može omogućiti da se u drugim sektorima gospodarstva izbjegnu i smanje emisije stakleničkih plinova proizvodnjom proizvoda i tehnologijama koji su tim drugim sektorima potrebni da postanu ili ostanu niskougljični. Stoga bi za prerađivačku industriju trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere koji se odnose i na proizvodne djelatnosti s najvišim razinama emisija stakleničkih plinova i na proizvodnju niskougljičnih proizvoda i tehnologije.

-

⁷ The EX-Ante Carbon-balance Tool (EX-ACT) (verzija od [datum donošenja]: <http://www.fao.org/in-action/epic/ex-act-tool/suite-of-tools/ex-act/en/>).

⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europski zeleni plan (COM/2019/640 final).

⁹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: Vraćanje prirode u naše živote (COM/2020/380 final).

¹⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.: Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana (COM/2020/562 final).

¹¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama (COM(2021) 82 final).

¹² Udio izravnih emisija po sektorima i na temelju podataka Eurostata za 2018. i 2019. ((NACE razina 2), osim za građevinski sektor bez oznake NACE za koji se emisije razmatraju u raznim sektorima (verzija od [datum donošenja]: https://ec.europa.eu/info/news/new-rules-greener-and-smarter-buildings-will-increase-quality-life-all-europeans-2019-apr-15_en).

- (20) Proizvodne djelatnosti za koje nema tehnološki i ekonomski održive niskougljične alternative, ali koje podupiru prelazak na klimatski neutralno gospodarstvo, trebalo bi smatrati prijelaznim ekonomskim djelatnostima iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852. Kako bi se potaknulo smanjenje emisija stakleničkih plinova, pragove kriterija tehničke provjere za te djelatnosti trebalo bi utvrditi na razini koju mogu ostvariti samo najuspješniji subjekti u svakom sektoru, u većini slučajeva na temelju emisija stakleničkih plinova po jedinici proizvodnog outputa.
- (21) Kako bi se u prijelaznim proizvodnim djelatnostima iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 osigurala daljnja uvjerljiva dekarbonizacija, i u skladu s člankom 19. stavkom 5. te uredbe, kriterije tehničke provjere za te ekonomske djelatnosti trebalo bi preispitati barem svake tri godine. Pritom bi trebalo analizirati temelje li se kriteriji tehničke provjere na najrelevantnijim standardima i vodi li se dovoljno računa o emisijama iz tih djelatnosti tijekom životnog ciklusa. Pri preispitivanju bi trebalo i ocijeniti potencijalnu primjenu uhvaćenog ugljika s obzirom na tehnološki razvoj. Za proizvodnju željeza i čelika bi trebalo dodatno razmotriti nove podatke i dokaze iz pokusnih procesa proizvodnje niskougljičnog čelika primjenom vodika, kao i primjenu Unijina sustava trgovanja emisijskim jedinicama i druge referentne vrijednosti.
- (22) Za proizvodne djelatnosti koje se smatraju omogućujućim djelatnostima iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 kriteriji tehničke provjere trebali bi se temeljiti prvenstveno na prirodi proizvedenih proizvoda, prema potrebi u kombinaciji s dodatnim kvantitativnim pragovima, kako bi se omogućilo da ti proizvodi znatno pridonose izbjegavanju ili smanjenju emisija stakleničkih plinova u drugim sektorima. Zbog činjenice da su prioritet djelatnosti koje mogu najviše pridonijeti izbjegavanju stvaranja emisija stakleničkih plinova, smanjenju takvih emisija ili povećanju uklanjanja stakleničkih plinova i dugoročnog skladištenja ugljika, omogućujuće proizvodne djelatnosti trebale bi biti usmjerene na proizvodnju proizvoda potrebnih za te ekonomske djelatnosti.
- (23) Proizvodnja električne opreme važna je za poboljšanje, prihvaćanje i kompenzaciju fluktuacija napona električne energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetskim mrežama u Uniji, punjenje vozila s nultim emisijama i korištenje pametnih, zelenih kućnih aplikacija. Istovremeno bi proizvodnja električne opreme mogla omogućiti razvoj koncepta pametnog stanovanja s ciljem daljnjeg promicanja korištenja obnovljivih izvora energije i dobrog korištenja kućanskih uređaja. Stoga bi možda trebalo dopuniti kriterije tehničke provjere za proizvodni sektor i ocijeniti potencijal proizvodnje električne opreme za značajan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi klimatskim promjenama.
- (24) Mjere energetske učinkovitosti i druge mjere ublažavanja klimatskih promjena, kao što je primjena tehnologije proizvodnje energije iz obnovljivih izvora na samoj lokaciji, i postojeće suvremene tehnologije mogu pridonijeti značajnim smanjenjima emisija stakleničkih plinova u proizvodnom sektoru. Zato bi se ekonomskim djelatnostima u proizvodnom sektoru za koje bi trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere tim mjerama moglo pomoći da dosegnu standarde i pragove za značajan doprinos ublažavanju klimatskih promjena.
- (25) U energetske sektoru stvara se oko 22 % emisija stakleničkih plinova u Uniji, odnosno oko 75 % tih emisija uzme li se u obzir potrošnja energije u drugim sektorima. Zato je taj sektor ključan za ublažavanje klimatskih promjena. Energetski sektor može znatno smanjiti emisije stakleničkih plinova i nekoliko je omogućujućih djelatnosti u tom sektoru koje mu olakšavaju prelazak na obnovljivu ili niskougljičnu

električnu ili toplinsku energiju. Stoga je primjereno utvrditi kriterije tehničke provjere za brojne djelatnosti iz lanca opskrbe energijom, od proizvodnje električne ili toplinske energije iz različitih izvora, prijenosnih i distribucijskih mreža do skladištenja, toplinskih crpki i proizvodnje bioplina i biogoriva.

- (26) Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se utvrđuje doprinose li znatno djelatnosti proizvodnje električne ili toplinske energije, uključujući djelatnosti kogeneracije, ublažavanju klimatskih promjena trebali bi zajamčiti smanjenje ili izbjegavanje stvaranja emisija stakleničkih plinova. Kriteriji tehničke provjere na temelju emisija stakleničkih plinova trebali bi voditi ka dekarbonizaciji tih djelatnosti. Kriteriji tehničke provjere za omogućujuće djelatnosti koje olakšavaju dugoročnu dekarbonizaciju trebali bi se uglavnom temeljiti na prirodi djelatnosti ili najboljim dostupnim tehnologijama.
- (27) U Uredbi (EU) 2020/852 potvrđena je važnost „klimatski neutralne energije” i propisano da Komisija procjenjuje potencijalni doprinos i korisnost svih relevantnih postojećih tehnologija. Za nuklearnu je energiju procjena još u tijeku i Komisija će odmah po okončanju tog procesa i na temelju njegovih rezultata poduzeti dodatne korake u kontekstu ove Uredbe.
- (28) Pravna ograničenja za prijelazne djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 znače i ograničenja za djelatnosti sa znatnim emisijama stakleničkih plinova koje imaju veliki potencijal za smanjenje emisija. Takve bi prijelazne djelatnosti mogle znatno pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena ako nema tehnološki i ekonomski održive niskouglične alternative, pod uvjetom da su u skladu s planom da se povišenje temperature ograniči na 1,5 °C iznad razina u predindustrijskom razdoblju, da postiču najbolje rezultate, ne ometaju razvoj i uvođenje niskougličnih alternativnih rješenja i ne dovode do vezanosti za imovinu s visokim emisijama ugljika. Osim toga, člankom 19. iste Uredbe posebno je propisano da bi se kriteriji tehničke provjere trebali temeljiti na nepobitnim znanstvenim dokazima. Djelatnosti iz sektora prirodnog plina koje ispunjavaju te zahtjeve bit će uvrštene u budući delegirani akt, u kojem će za te djelatnosti biti utvrđeni kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se ocjenjuje znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i kriterij „nenanošenja bitne štete” drugim okolišnim ciljevima. Djelatnosti koje ne ispunjavaju te kriterije ne mogu biti priznate na temelju Uredbe (EU) 2020/852. Da bi se potvrdila važnost tehnologije prirodnog plina za smanjenje emisija stakleničkih plinova, Komisija će razmotriti poseban propis kako bi se osiguralo da djelatnosti koje pridonose smanjenju emisija ne budu zakinite za odgovarajuće financiranje.
- (29) Kriteriji tehničke provjere za djelatnosti proizvodnje električne i toplinske energije te prijenosne i distribucijske mreže trebali bi osigurati usklađenost s Komunikacijom Komisije o strategiji EU-a za smanjenje emisija metana od 14. listopada 2020.¹³ Stoga će možda trebati preispitati, dopuniti i prema potrebi revidirati te kriterije tehničke provjere kako bi odražavali buduće parametre i zahtjeve koji budu utvrđeni na temelju te strategije.
- (30) Kriteriji tehničke provjere za proizvodnju energije za grijanje, hlađenje i električne energije iz bioenergije te proizvodnju biogoriva i bioplina za prijevoz trebali bi biti usklađeni sa sveobuhvatnim okvirom održivosti za te sektore iz Direktive (EU)

¹³

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o strategiji EU-a za smanjenje emisija metana (COM/2020/663 final).

2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴, kojom se utvrđuju zahtjevi za održivu sječu, obračun ugljika i uštedu emisija stakleničkih plinova.

- (31) Postupajući u skladu s europskim zelenim planom, prijedlogom europskog propisa o klimi¹⁵, Strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030. i Unijinim ciljevima bioraznolikosti i klimatske neutralnosti, kriterije tehničke provjere za bioenergetske djelatnosti trebalo bi dopuniti, preispitati i prema potrebi revidirati kako bi se u obzir uzeli najnoviji dokazi i razvoj politika u vrijeme donošenja delegiranog akta iz članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852, vodeći računa o relevantnom pravu Unije, uključujući Direktivu 2018/2001 i njezine buduće revizije.
- (32) Emisije stakleničkih plinova u Uniji iz sektora voda, otpadnih voda, zbrinjavanja otpada i sanacije okoliša relativno su male. No taj sektor ipak može znatno pridonijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova u drugim sektorima, osobito osiguravanjem sekundarnih sirovina za zamjenu primarnih sirovina, zamjenom proizvoda, gnojiva i energije iz fosilnih izvora te prijevozom i trajnim skladištenjem uhvaćenog ugljikova dioksida. Osim toga, za smanjenje emisija metana posebno su važne djelatnosti koje uključuju anaerobnu razgradnju i kompostiranje odvojeno prikupljenog biootpada, čijim se obavljanjem izbjegava odlaganje biootpada na odlagališta. Stoga bi kriteriji tehničke provjere za djelatnosti zbrinjavanja otpada trebali potvrditi činjenicu da te djelatnosti znatno pridonose ublažavanju klimatskih promjena ako se obavljaju primjenom nekih najboljih primjera iz prakse u tom sektoru. Ti bi kriteriji tehničke provjere trebali zajamčiti da opcije obrade otpada budu u skladu s višim razinama hijerarhije otpada. Kriteriji tehničke provjere trebali biti potvrda znatnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena tih djelatnosti čijim se obavljanjem obrađuje ujednačeno utvrđeni minimalan udio zasebno prikupljenog neopasnog otpada u sekundarne sirovine. U ovoj fazi, međutim, kriterijima tehničke provjere koji se temelje na ujednačeno utvrđenom cilju za preradu otpada nije moguće u cijelosti obraditi potencijal pojedinačnih tokova materijala za ublažavanje klimatskih promjena. Stoga će te kriterije tehničke provjere možda trebati dodatno ocijeniti i preispitati. Ujednačeno utvrđeni cilj ne bi trebao dovesti u pitanje ciljeve gospodarenja otpadom iz Unijinih propisa o otpadu upućenih državama članicama. Pri utvrđivanju kriterija tehničke provjere za djelatnosti prikupljanja i obrade vode i opskrbe vodom, kao i za centralizirane sustave obrade otpadnih voda, trebalo bi stoga uzeti u obzir apsolutne ciljeve performansi i relativne ciljeve poboljšanja performansi u odnosu na potrošnju energije i alternativna mjerenja, ako je relevantno, kao što su razine gubitka u sustavima opskrbe vodom.
- (33) U prijevozu se troši trećinu ukupne energije u Uniji i stvara više od četvrtine ukupnih izravnih emisija stakleničkih plinova u Uniji. Stoga dekarbonizacija voznog parka i prometne infrastrukture može imati središnju ulogu u ublažavanju klimatskih promjena. Kriteriji tehničke provjere za sektor prijevoza trebali bi biti usmjereni na smanjenje glavnih izvora emisija iz tog sektora, imajući u vidu da prijevoz putnika i robe treba preusmjeravati na načine prijevoza s nižim razinama emisija te da treba graditi infrastrukturu koja omogućuje čistu mobilnost. Kriteriji tehničke provjere za

-

¹⁴ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

¹⁵ Izmijenjeni prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1999 (Europski propis o klimi), COM/2020/563 final.

sektor prijevoza trebali bi stoga biti usmjereni na rezultate jedne vrste prijevoza, ali u obzir treba uzeti i rezultate te vrste prijevoza u usporedbi s drugim vrstama prijevoza.

- (34) Budući da mogu smanjiti emisije stakleničkih plinova, a time i pridonijeti ekologizaciji sektora prijevoza, pomorski i zračni prijevoz važni su za prelazak na niskougljično gospodarstvo. Prema Komunikaciji Komisije „Strategija za održivu i pametnu mobilnost – usmjeravanje europskog prometa prema budućnosti” od 9. prosinca 2020.¹⁶, plovila s nultim emisijama bit će spremna za tržište do 2030. Prema toj strategiji, očekuje se da će veliki zrakoplovi s nultim emisijama biti spremni za tržište do 2035. za kraće udaljenosti, dok se za veće udaljenosti očekuje da će dekarbonizacija ovisiti o gorivima iz obnovljivih izvora i niskougljičnim gorivima. Provode se zasebne studije o kriterijima održivog financiranja za te sektore. Stoga bi pomorski prijevoz trebalo smatrati prijelaznom ekonomskom djelatnošću iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852. Pomorski prijevoz robe jedan je od načina prijevoza robe s najmanje emisija ugljika. Radi jednakog tretmana pomorskog prijevoza robe u odnosu na druge načine prijevoza, trebalo bi utvrditi kriteriji tehničke provjere za pomorski prijevoz koji bi se trebali početi primjenjivati krajem 2025. Bit će međutim potrebno dodatno ocijeniti pomorski prijevoz robe i prema potrebi utvrditi kriterije tehničke provjere koji bi se primjenjivali od 2026. I zračni će prijevoz trebati dodatno ocijeniti i prema potrebi utvrditi relevantne kriterije tehničke provjere. Osim toga, trebalo bi utvrditi kriterije tehničke provjere za niskougljičnu prometnu infrastrukturu za neke vrste prijevoza. Međutim, s obzirom na potencijal prometne infrastrukture za doprinos promjeni načina prijevoza bit će potrebno ocijeniti ukupnu infrastrukturu koja je važna za niskougljične načine prijevoza, osobito unutrašnjim vodenim putovima, i prema potrebi utvrditi relevantne kriterije tehničke provjere. Ovisno o ishodu tehničke ocjene, u vrijeme donošenja delegiranog akta iz članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. i članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 trebalo bi utvrditi i relevantne kriterije tehničke provjere za ekonomske djelatnosti iz ove uvodne izjave.
- (35) Kako bi se osiguralo da djelatnosti prijevoza koje se smatraju održivima ne olakšavaju korištenje fosilnih goriva, iz kriterija tehničke provjere za relevantne djelatnosti bi trebalo isključiti imovinu, operacije i infrastrukturu za prijevoz fosilnih goriva. Pri primjeni tog kriterija treba voditi računa o višestrukim namjenama, vlasništvu, ugovorima s korisnicima i stope miješanja goriva, u skladu s relevantnim postojećim tržišnim praksama. Platforma za održivo financiranje trebala bi u kontekstu izvršenja svojeg mandata ocijeniti primjenjivost tog kriterija.
- (36) Zgrade u svim sektorima u Uniji troše 40 % energije i proizvode 36 % emisija ugljika. i zato mogu biti važne za ublažavanje klimatskih promjena. Stoga bi trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere za izgradnju novih zgrada, obnovu zgrada, ugradnju različite opreme za energetska učinkovitost, obnovljive izvore energije na lokaciji, pružanje energetske usluge te kupnju i vlasništvo zgrada. Ti kriteriji tehničke provjere trebali bi se temeljiti na potencijalnom utjecaju tih djelatnosti, na energetske učinkovitosti zgrada i s njima povezanim emisijama stakleničkih plinova i ugrađenom ugljiku. Za nove bi zgrade trebalo preispitati kriterije tehničke provjere kako bi bili usklađeni s Unijinim klimatskim i energetske ciljevima.

¹⁶

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija za održivu i pametnu mobilnost – usmjeravanje europskog prometa prema budućnosti” (COM/2020/789 final).

- (37) Izgradnja imovine ili postrojenja koji su sastavni dio djelatnosti, za koje je potrebno utvrditi kriterije tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima može smatrati da ta djelatnost znatno pridonosi ublažavanju klimatskih promjena, može biti važan uvjet za obavljanje te ekonomske djelatnosti. Stoga je izgradnju takve imovine ili postrojenja primjereno izravno uključiti u djelatnost za koju je ta izgradnja relevantna, osobito za djelatnosti u energetske sektoru, sektoru voda, otpadnih voda, zbrinjavanja otpada i sanacije okoliša te sektoru prijevoza.
- (38) Informacijski i komunikacijski sektor stalno raste, kao i njegov udio u emisijama stakleničkih plinova. Istodobno, informacijske i komunikacijske tehnologije mogu pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena i smanjenju emisija stakleničkih plinova u drugim sektorima, primjerice rješenjima koja bi bila korisna za donošenje odluka o smanjenju emisija stakleničkih plinova. Stoga bi trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere za djelatnosti obrade podataka i smještaja na poslužitelju koje ispuštaju velike količine stakleničkih plinova te za rješenja koja se temelje na podacima koja omogućuju smanjenje emisija stakleničkih plinova u drugim sektorima. Kriteriji tehničke provjere za te djelatnosti trebali bi se temeljiti na najboljim primjerima iz prakse i najvišim standardima u tom sektoru. Možda će ih u budućnosti trebati preispitati i ažurirati kako bi se u obzir uzeo potencijal za smanjenje emisija stakleničkih plinova koji proizlazi iz povećane trajnosti hardverskih rješenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija te potencijal za izravnu primjenu digitalnih tehnologija u svakom sektoru kako bi se omogućilo smanjenje emisija stakleničkih plinova. Štoviše, elektroničke komunikacijske mreže pri uvođenju i radu troše znatne količine energije i ima potencijala za značajna smanjenja emisija stakleničkih plinova. Stoga će možda biti potrebno ocijeniti te djelatnosti i prema potrebi utvrditi relevantne kriterije tehničke provjere.
- (39) Osim toga, rješenja informacijske i komunikacijske tehnologije koja su sastavni dio tih ekonomskih djelatnosti za koje bi trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere znatnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena mogu biti i posebno važna potpora tim raznim djelatnostima da dosegnu standarde i pragove utvrđene na temelju tih kriterija.
- (40) Istraživanje, razvoj i inovacije mogu drugim sektorima omogućiti da ostvare svoje ciljeve ublažavanja klimatskih promjena. Kriteriji tehničke provjere za djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija trebali bi stoga biti usmjereni na potencijal rješenja, procesa, tehnologija i drugih proizvoda za smanjenje emisija stakleničkih plinova. Istraživanje omogućujućih djelatnosti iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 može pridonijeti da se u tim ekonomskim djelatnostima i njihovim ciljanim aktivnostima znatno smanje emisije stakleničkih plinova ili poboljša njihova tehnološka i ekonomska održivost i u konačnici olakša njihovo širenje. Istraživanje može biti važno i za daljnju dekarbonizaciju prijelaznih djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 tako što će omogućiti obavljanje tih djelatnosti uz značajno manje emisije stakleničkih plinova u odnosu na pragove utvrđene kriterijima tehničke provjere i njihov značajan doprinos ublažavanju klimatskih promjena.
- (41) Nadalje, istraživanje, razvoj i inovacije koji su sastavni dio ekonomskih djelatnosti za koje bi trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere za znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena mogu biti i posebno važna potpora tim raznim djelatnostima da dosegnu standarde i pragove utvrđene na temelju tih kriterija.
- (42) Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima može smatrati da ekonomska djelatnost znatno pridonosi prilagodbi klimatskim promjenama trebali bi odražavati činjenicu da će klimatske promjene vjerojatno utjecati na sve

sektore gospodarstva. Zato će se svi sektori morati prilagoditi negativnim učincima aktualnih i očekivanih budućih klimatskih promjena. No potrebno je osigurati da ekonomska djelatnost koja znatno pridonosi prilagodbi klimatskim promjenama ne nanosi bitnu štetu drugim okolišnim ciljevima iz članka 9. Uredbe (EU) 2020/852. Stoga je primjereno najprije utvrditi kriterije tehničke provjere za prilagodbu klimatskim promjenama za sektore na koje se odnose kriteriji tehničke provjere za ublažavanje klimatskih promjena, uključujući kriterij „nenanošenja bitne štete” okolišnim ciljevima. Opisi ekonomskih djelatnosti za koje se smatra da znatno pridonose prilagodbi klimatskim promjenama trebali bi odgovarati opsegu za koji se može utvrditi odgovarajući kriterij „nenanošenja bitne štete”. Budući da je potrebno povećati opću klimatsku otpornost gospodarstva, u budućnosti bi trebalo utvrditi kriterije tehničke provjere, uključujući relevantni kriterij „nenanošenja bitne štete”, za dodatne ekonomske djelatnosti.

- (43) Kriteriji tehničke provjere trebali bi osigurati prilagodbu negativnim učincima aktualnih i očekivanih budućih klimatskih promjena najvažnije infrastrukture, osobito infrastrukture za prijenos i skladištenje energije, i time spriječiti ozbiljne negativne učinke na zdravlje, sigurnost, zaštitu ili ekonomsku dobrobit građana ili učinkovito funkcioniranje državnih tijela država članica. No, moguće je da će te kriterije tehničke provjere trebati revidirati kako bi se detaljnije razmotrile specifičnosti infrastrukture radi obrane od poplava.
- (44) Trebalo bi utvrditi kriterije tehničke provjere i za djelatnosti u području obrazovanja, zdravstva, socijalnog rada, umjetnosti, zabave i rekreacije. To su osnovne uslužne djelatnosti iz kojih potječu rješenja za povećanje kolektivne otpornosti cijelog društva, koje mogu povećati klimatsku pismenost i informiranost.
- (45) Primjenom kriterija tehničke provjere na temelju kojih se utvrđuje pridonosi li znatno ekonomska djelatnost prilagodbi klimatskim promjenama uključivanjem rješenja za prilagodbu u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2020/852 trebalo bi nastojati povećati otpornost ekonomskih djelatnosti na utvrđene klimatske rizike značajne za te djelatnosti. Tim kriterijima tehničke provjere trebalo bi gospodarske subjekte obvezati na provedbu procjene rizika od klimatskih promjena i primjenu rješenja za prilagodbu kojima se smanjuju najvažniji rizici utvrđeni u toj procjeni. Pri utvrđivanju kriterija tehničke provjere trebalo bi uzeti u obzir i prirodu potreba i rješenja za prilagodbu koji ovise o konkretnom kontekstu i lokaciji te osigurati integritet okolišnih i klimatskih ciljeva, a oni ne bi smjeli biti nerazmjerno preskriptivni u smislu vrste primijenjenih rješenja. Pri utvrđivanju tih kriterija treba imati u vidu da treba spriječiti prirodne katastrofe uzrokovane klimatskim i vremenskim prilikama i upravljati rizicima od takvih katastrofa te osigurati otpornost najvažnije infrastrukture u skladu s relevantnim pravom Unije o procjeni rizika i ublažavanju posljedica takvih katastrofa.
- (46) Kriterije tehničke provjere na temelju kojih se utvrđuje pridonosi li znatno ekonomska djelatnost prilagodbi klimatskim promjenama uključivanjem rješenja za prilagodbu u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2020/852 trebalo bi utvrditi za djelatnosti inženjerstva i povezane savjetodavne tehničke usluge posvećene prilagodbi klimatskim promjenama, istraživanje, razvoj i inovacije, djelatnost neživotnog osiguranja od klimatskih nezgoda i djelatnost reosiguranja. Te bi djelatnosti mogle ponuditi rješenja za prilagodbu koja znatno pridonose sprečavanju ili smanjenju rizika od negativnih učinaka aktualnih i očekivanih budućih klimatskih promjena na ljude, prirodu i imovinu, bez povećanja rizika od negativnog učinka.

- (47) U kriterijima tehničke provjere trebalo bi potvrditi da neke ekonomske djelatnosti mogu znatno pridonijeti prilagodbi klimatskim promjenama ako pružaju rješenja za prilagodbu u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 ili ako uključuju ta rješenja za prilagodbu u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a) te uredbe. Tu bi mogućnost trebalo potvrditi u kriterijima tehničke provjere za djelatnosti šumarstva, obnove močvarnih područja, emitiranja programa, kao i za djelatnosti obrazovanja te kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti. Iako bi se trebale prilagoditi negativnim učincima aktualnih i očekivanih budućih klimatskih promjena, te bi djelatnosti mogle ponuditi rješenja za prilagodbu koja znatno pridonose sprečavanju ili smanjenju rizika od negativnih učinaka na ljude, prirodu ili imovinu.
- (48) Primjenom kriterija tehničke provjere na temelju kojih se utvrđuje pridonosi li znatno ekonomska djelatnost prilagodbi klimatskim promjenama trebalo bi osigurati klimatsku otpornost te djelatnosti ili rješenja za klimatsku otpornost drugih djelatnosti koja im ta djelatnost nudi. Ako neka ekonomska djelatnost stekne klimatsku otpornost, provedba fizičkih ili nefizičkih rješenja za znatno smanjenje fizičkih klimatskih rizika koji su važni za tu djelatnost predstavlja znatan doprinos te djelatnosti prilagodbi klimatskim promjenama. Stoga je primjereno smatrati da samo kapitalni rashodi u svim potrebnim koracima stjecanja klimatske otpornosti čine dio kapitalnih i operativnih rashoda za imovinu ili proces povezan s ekonomskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima te da promet ostvaren obavljanjem ekonomske djelatnosti koja je postala otporna ne bi trebalo iskazivati kao promet ostvaren proizvodima ili uslugama iz ekonomskih djelatnosti koje se smatraju okolišno održivima. Međutim, ako je u ekonomskim djelatnostima koje omogućuju prilagodbu u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 temeljna djelatnost isporuka tehnologija, proizvoda, usluga, informacija ili postupaka s ciljem povećanja otpornosti ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine ili drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike, uz kapitalne rashode bi i promet ostvaren od proizvoda ili usluga povezanih s tim ekonomskim djelatnostima trebalo smatrati dijelom prometa ostvarenog od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima.
- (49) Kriterijima tehničke provjere na temelju kojih se utvrđuje nanose li ekonomske djelatnosti koje znatno pridonose ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju trebalo bi nastojati osigurati da se doprinos jednom okolišnom cilju ne ostvaruje na štetu drugih okolišnih ciljeva. Stoga je kriterij „nenanošenja bitne štete” iznimno važan za okolišni integritet klasifikacije okolišno održivih djelatnosti. Kriterij „nenanošenja bitne štete” za određeni okolišni cilj trebalo bi utvrditi za djelatnosti koje bi mogle bitno naštetiti tom cilju. Pri utvrđivanju kriterija „nenanošenja bitne štete” trebalo bi uzeti u obzir relevantne zahtjeve iz postojećeg prava Unije.
- (50) Za djelatnosti koje zbog znatnih emisija stakleničkih plinova predstavljaju rizik za okoliš, a mogle bi znatno pridonijeti prilagodbi klimatskim promjenama, trebalo bi utvrditi kriterije tehničke provjere kojima bi se osiguralo da djelatnosti koje znatno pridonose prilagodbi klimatskim promjenama ne nanose bitnu štetu ublažavanju klimatskih promjena.
- (51) Klimatske će promjene vjerojatno utjecati na sve sektore gospodarstva. i zato bi se kriteriji tehničke provjere kojima se osigurava da ekonomske djelatnosti koje znatno pridonose ublažavanju klimatskih promjena ne nanose bitnu štetu prilagodbi klimatskim promjenama trebali primjenjivati na sve takve ekonomske djelatnosti. Ti bi

kriteriji trebali zajamčiti da će se identificirati ozbiljni postojeći i budući rizici određene djelatnosti i osmisliti planovi za provedbu rješenja za prilagodbu kako bi se smanjili ili izbjegli mogući gubici ili posljedice na kontinuitet poslovanja.

- (52) Za sve djelatnosti koje bi mogle naštetiti održivom gospodarstvu i zaštiti vodnih i morskih resursa trebalo bi utvrditi kriterije tehničke provjere za „nenanošenje bitne štete”. Primjenom tih kriterija trebalo bi izbjeći štetu koja bi se obavljanjem djelatnosti mogla nanijeti dobrom stanju ili dobrom ekološkom potencijalu vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili dobrom stanju okoliša morskih voda, time što bi se propisalo da se rizici od degradacije okoliša utvrđuju i nastoje smanjiti u skladu s planom vodoopskrbe i zaštite vode.
- (53) Za prelazak na kružno gospodarstvo kriterije tehničke provjere za „nenanošenje bitne štete” trebalo bi prilagoditi pojedinim sektorima kako bi se pri obavljanju ekonomskih djelatnosti izbjeglo neučinkovito korištenje resursa ili ovisnost o linearnim modelima proizvodnje i stvaranje otpada, a ako je otpad neizbježan, da se smanji i da se njime gospodari u skladu s hijerarhijom otpada. Primjenom tih kriterija trebalo bi zajamčiti i da se obavljanjem ekonomskih djelatnosti ne ugrožava cilj prelaska na kružno gospodarstvo.
- (54) Za sprečavanje i kontrolu onečišćenja kriteriji tehničke provjere za „nenanošenje bitne štete” trebali bi odražavati specifičnosti sektora u smislu relevantnih izvora i vrste onečišćenja zraka, vode ili tla, prema potrebi uz upućivanje na zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama iz Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷.
- (55) Za zaštitu i obnovu bioraznolikosti i ekosustava trebalo bi utvrditi kriterije za „nenanošenje bitne štete” za sve djelatnosti čijim bi se obavljanjem moglo naštetiti statusu ili stanju staništa, vrsta ili ekosustava i trebalo bi propisati da se, prema potrebi, provode procjene utjecaja na okoliš ili odgovarajuće procjene i primjenjuju zaključci iz tih procjena. Primjenom tih kriterija trebalo bi osigurati da se i bez zahtjeva za provedbu procjene utjecaja na okoliš ili druge odgovarajuće procjene obavljanjem djelatnosti ne uznemiravaju, hvataju ili ubijaju zakonom zaštićene vrste ili narušavaju zakonom zaštićena staništa.
- (56) Kriteriji tehničke provjere ne bi smjeli dovesti u pitanje primjenu zahtjeva koji se odnose na zdravlje, sigurnost i socijalnu održivost utvrđenih u pravu Unije ni, prema potrebi, donošenje odgovarajućih mjera ublažavanja u tom smislu.
- (57) Odredbe ove Uredbe blisko su povezane jer se odnose na kriterije na temelju kojih se utvrđuje pridonosi li znatno ekonomska djelatnost ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju iz članka 9. Uredbe (EU) 2020/852. Kako bi se osigurala usklađenost tih odredbi, koje bi trebale stupiti na snagu istodobno, te kako bi se dionicima omogućio sveobuhvatan pregled i olakšala primjena Uredbe (EU) 2020/852, te je odredbe potrebno objediniti u jednoj uredbi.
- (58) Kako bi se osiguralo da primjena Uredbe (EU) 2020/852 prati tehnološka i tržišna kretanja te promjene politika, ovu bi Uredbu trebalo redovito preispitivati i prema potrebi dopunjavati djelatnostima za koje se smatra da znatno pridonose ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i odgovarajućim kriterijima tehničke provjere.

¹⁷

Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

(59) Kako bi se ispunile obveze iz članka 10. stavka 6. i članka 11. stavka 6. Uredbe (EU) 2020/852, ova bi se Uredba trebala primjenjivati od 1. siječnja 2022.,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno pridonosi ublažavanju klimatskih promjena i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju iz članka 9. Uredbe (EU) 2020/852 sadržani su u Prilogu I. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno pridonosi prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju iz članka 9. Uredbe (EU) 2020/852 sadržani su u Prilogu II. ovoj Uredbi.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4.6.2021.

*Za Komisiju
u ime predsjednice,
Mairead McGUINNESS
Član Komisije*